

Initiativärende gällande övertagande av skolbiblioteksverksamheten från Kultur- och fritidsförvaltningen.

Framläggs på bildningsnämndens sammanträde 2020-12-16, Trelleborg.

Kultur- och fritidsnämnden föreslås besluta att den utåtriktade skolbiblioteksverksamheten som bedrivs av kommunens folkbibliotek ska avvecklas. Därmed riskerar Trelleborgs grundskolor gå miste om en viktig resurs och en viktig beståndsdel i den pedagogiska verksamheten. För närvarande finns ingen plan för hur avvecklingen av skolbiblioteksverksamheten ska behandlas i bildningsförvaltningen. Idag finns sex utbildade bibliotekarier som bedriver riktad verksamhet till Trelleborgs grundskolor. De har sin bas vid huvudbiblioteket och samarbetar med både folkbiblioteken och skolbiblioteken. Uppdraget är bland annat att arbeta med läsförbättring och öka läsförståelsen i hos Trelleborgs skolelever. Skolbiblioteksverksamheten har också i uppdrag att utbilda elever i källkritik, så kallad informationskompetens.

Enligt bibliotekslagen ska varje skola ha tillgång till ett skolbibliotek.

Enligt läroplanen lgr 11 ska rektor se till att "skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens"

Vad ett skolbibliotek ska innehålla och hur verksamheten ska bedrivas är inte specificerat i lag. I ena fallet kan skolbiblioteket utgöra en samling böcker på en hylla, medan det i andra fall kan betyda aktiv verksamhet som drivs av utbildad bibliotekspersonal. Vad som är tydligt är dock att träning i läsning ökar elevers möjligheter att tillgodogöra sig kunskap inom alla ämnen. Läsning ger också nya perspektiv och ökar skolelevers kunskaper och insikter i ett fungerande demokratiskt samhälle. Därför är ett väl fungerande skolbibliotek av yttersta vikt.

Det pågår en utredning på utbildningsdepartementet kring stärkt roll och ökad likvärdighet för skolbiblioteken. Delbetänkande ska komma under första halvåret 2021. Det kan bli så att om kraven skärps, måste bildningsförvaltningen anpassa verksamheten kring skolbibliotek.

Det finns ett antal goda anledningar till att skolbiblioteksverksamheten i huvudbiblioteket ska fortsätta under bildningsförvaltningens regi i nuvarande eller anpassad form:

- Dagens verksamhet samverkar med folkbiblioteken vilket ger större utväxling av de båda biblioteksformerna skolbibliotek och folkbibliotek. Eftersom verksamheten är inarbetad finns det anledning att behålla kompetensen och erfarenheten hos bibliotekspersonalen.
- Samarbete mellan pedagoger på enheterna och skolbibliotekarierna är redan inarbetat.
- Former för samverkan och personliga kontakter finns redan och behöver inte utarbetas på nytt.
- Dagens verksamhet stöder pedagogerna på de olika enheterna. Bibliotekarierna hjälper pedagoger och elever i urval och lästips av litteratur. Med detta stöd frigörs tid för pedagogerna.
- Dagens verksamhet där skolbibliotekarierna arbetar i grupp stärker det kollegiala lärandet och ger snabbt och värdefullt erfarenhetsutbyte.
- Utbildade skolbibliotekarier har tid och kunskap att hålla sig uppdaterad med ny litteratur. Denna tid har möjlighet till förkovran har inte pedagoger på liknande sätt.
- Likvärdigheten för elever mellan skolor och pedagoger ökar när utbildad bibliotekspersonal finns närvarande i skolbibliotek. Ibland är skolbiblioteket den enda kontakt elever får med bibliotek.

- Samverkan mellan pedagoger och bibliotekarier kan resultera i bra läroformer och fördjupade kunskaper i fler ämnen än svenska.
- Ett skolbibliotek utan utbildad personal riskerar att stjälpa läslusten då elever ibland ombeds välja böcker på egen hand. Ofta blir det fel när bibliotekarien inte finns på plats. I värsta fall leder det till oro och dålig ordning hos elevgruppen.
- Eftersom det pågår en utredning kring skolbibliotekens roll finns det anledning att avvakta med avveckling av nuvarande skolbiblioteksverksamhet. Förmodligen uppstår resursslöseri med både ekonomiska och personella resurser om kommunen måste bygga upp en fungerande verksamhet på nytt.
- Den nya organisationen med rektorsområden ska träda i kraft under nästa år. Det är ett bra tillfälle för den nya organisationen att även innefatta de befintliga skolbibliotekarier som finns inom kommunen. Det ger möjlighet att utveckla skolbiblioteksverksamheten till något ännu bättre.

Den samlade oppositionen i bildningsnämnden vill

-att bildningsförvaltningen omedelbart inleder ett arbete i samverkan med ansvariga för skolbiblioteksverksamheten för att överta dess verksamhet i nuvarande eller anpassad form.

-att bildningsförvaltningen äskar om tillägg i kommande budget för att täcka kostnaderna för skolbiblioteksverksamheten.

-att bildningsförvaltningens verksamhetsplan för 2021 revideras till att även inbegripa ett övertagande och utvecklande av skolbiblioteksverksamheten.

-att bildningsförvaltningen återkommer till bildningsnämnden senast februari 2021 med redovisning i hur arbetet fortlöper.

Cecilia Dahl- Andersson (S)

Torbjörn Karlsson (S)

Ylva Ekstrand (L)

Maj-Lis Fredriksson (C)

Tom Magnusson (SÖS)

Carl Hall-Karlström (MP)